

HAŞERE VE ZARARLILARLA MÜCADELE PROTOKOLÜ

1. AMAÇ VE KAPSAM

Haşereler buldukları ortama uyum sağlama yeteneğine sahip zararlılardan, böcek, sinek ve fare gibi kemirgenlerdir. İnsanlar yaşam ortamlarını birçok canlı ile paylaşır. Bunların bazıları zararsız, bazıları hastalık taşıyıcıları veya yiyeceklerimizi paylaşmaları nedeni ile tehlikeli ve zararlıdır. Haşereler salgıları ile taşıdıkları hastalık etkenlerini dolaştıkları yerlere veya yiyeceklere bulaştırarak insan sağlığı için tehlikeli ortamlar yaratır. Enfeksiyon hastalıklarının birçoğu (sıtma, tifüs, humma gibi) sağlıklı kişilere haşereler yolu ile bulaşır.

Haşereler, deliklerde, kuytu ve karanlık yerlerde, taşların altında, yarık ve çatlaklarda dolaplarda, radyatör arkalarında ürerler ve yaşamlarını sürdürürler. Beslenme ve su ihtiyaçlarını karşılamak için yiyecek olan ve suyun bulunduğu nemli ortamlarda gezerek mikroorganizmaları etrafa taşırlar. İnsan sağlığının bu canlılardan korunması ve sağlıklı, güvenli bir ortamda yaşam sağlamak için ortamdaki zararlı hayvanları tamamen yok etmek ve üremelerini engellemek gerekir.

Haşere kontrolünün iki temel adımı vardır. Bunlar: Fiziksel mücadele ve kimyasal mücadeledir. Fiziksel ve mekanik mücadele, haşerelerin barınabilecekleri ortamları ortadan kaldırmaktır. Fiziksel mücadelede başarılı olmak temizlik ve hijyen kurallarını uygulama ile sağlanır.

A. HAŞERELERİ ÖNLEMEDE HİJYEN

- Haşerelerin yerleşebileceği kırık, çatlak vb. yerlerin tamiri yapılır.
- Haşerelerin dışardan girebileceği delikler kapatılır, kapı altlarında ve pencerelerde giriş ve çıkışlarını engelleyecek şekilde izolasyon yapılır
- Yiyecek depolarını düzenli ve temiz tutulur.
- Nemli olabilecek yerler daima temiz ve kuru tutulur.
- Yiyecekler zeminden yüksek yerde ve üstleri kapalı olarak korunur.
- Araç ve gereçler nemli bırakılmaz veya ıslak olarak dolaplara koyulmaz.
- Ortamda haşere görüldüğünde en uygun yöntemle yok edilir.
- Yiyecek üretim ve servis alanlarında kimyasal maddelerden yiyecekler korunur.
- İlaçlama sonrası ortam temizliği çok iyi yapılır etrafta ilaç kalıntısı bırakılmaz.
- Ortamda yiyecek kalıntısı bırakılmaz ve dökülen yiyecekler hemen temizlenir.
- Ortamda çöp bırakılmaz ve çöp toplanan araçların üstü daima kapalı tutulur.
- Zararlı ile mücadele programı kapsamında, ilaçlama periyodik olarak yapılır veya bir ilaçlama firmasından destek alınır.
- İlaçlama işletme tarafından bizzat yapılıyor ise bu konuda gerekli eğitim almış bir personel tarafından gerçekleştirilip kayıt altına alınır. (bkz. Ek16)
- Personel, uygulama gerçekleştirilmesi esnasında kişisel koruyucu ekipman (tek kullanımlık eldiven, cerrahi maske, bone, yüz koruyucu /gözlük, çizme, tulum) kullanılır.
- Dış mekana açılan tüm boşluklar ile atık su kanalları (drenajlar) zararlı (haşere, kemirgen vb) girişini, koku çıkışını ve atık sıvıların geri basmalarını önleyecek şekilde düzenlenir.

HAŞERE VE ZARARLILAR İLAÇLAMA TAKİP FORMU

Tarih	Saat	Temizlik ve Dezenfeksiyon Yapılan Yer	İşlemi Yapan Firma veya Personel	İmza
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			
	.....			

